

11- Kur'an diyor hüküm çıkarma herkesin işi değil!

10. Delil: "Allah Hikmeti Dilediğine Verir" - (Bakara 269)

Müctehidler yıllarca ilimle yoğrulmuş, ama bu mezhep inkarcıları iki dakikada "Bu böyledir!" diyor. O müctehit imamlara "Yanlış anlamış" diyor. Nasıl bir özgüven patlaması yaşıyorsun sen? Kardeşim senin bu kısır görüşle hüküm vermen, yıldızlara bakıp uzay mekiği icat etmeye çalışmak gibi bir şey.

Şimdi hakikate bakalım. Kur'an bu konuda ne diyor...

يُؤْتِي الْحِكْمَةَ مَنْ يَشَاءُ؟

(Allah) Dilediğine hikmet verir.

وَمَنْ يُؤْتِ الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا؟

Hikmet verilene, pek çok hayır verilmiştir.

وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ

Bunu ise ancak akıl sahipleri anlar. (Bakara 269)

(Allah) Dilediğine hikmet verir. Hikmet verilene ise pek çok hayır verilmiştir. Bunu ancak akıl sahipleri anlar."

(Bakara, 269)

Bu ayet; mezhepsizlik tartışmasına son noktayı koyan bir Kur'an hakikatidir. Çünkü burada "hikmet" kavramı üzerinden çok net bir ayırım yapılıyor: **Hikmet herkese verilmez.**

Hikmet verilene büyük bir hayır verilmiştir. Bunu da ancak akli olanlar anlar.

Peki hikmet nedir?

İbn-i Abbas, İmam Mücahid, İmam Dahhak gibi müfessirlerin ittifakıyla: **Hikmet; Kur'an'ı doğru anlamak, fıkıh ilmini kavramak, ilim ve derin tefekkürdür.** Yani hikmet; Kur'an ve sünnetten doğru hüküm çıkarma kabiliyeti demektir. **Şimdi bu ayetin mezhebe bağlanmaya işaretini adım adım değerlendirelim**

1. Adım: Hikmet herkesin malı değildir!

Ayetin açıkça beyanıyla;

Hikmet, Allah'ın **dilediğine** verilir. H herkese değil, seçilmiş ve donanımlı kullara aittir. O hâlde

şu soruyu sormak zorundayız: “Acaba bu ‘hikmete erdirilen seçilmiş kullar’ kimlerdir?”

Cevap mı? Fıkhın zirvesinde olan dört mezhep imamı: İmam-ı Azam, İmam Şafi, İmam Malik, Ahmed bin Hanbel... Ve onların izinden giden ilk üç tabakadaki müctehid âlimler.

Onlara kıyasla, **İmam Gazali, İmam Rabbani, Suyuti** gibi devler bile “hikmetin tam anlamıyla kendilerine verilmediğini” kabul edip **mezhep taklit etmişlerdir**. E peki, o zaman sen kimsin? Gazali’nin dahi ulaşamadığı yere mi erdin? İmam Rabbani’nin eğildiği imam karşısında, sen mi dik duruyorsun? Buna kargalar bile gülmez, bırak gülmeyi **gülmekten ağlar**

2. Adım: Hikmeti olmayan ne yapacak?

Hikmet, hüküm çıkarma yeteneği ise, bu yeteneği olmayan insanlar ne yapacak? Evet, cevap basit:

Hikmet sahibine tabi olacak. Kur’an ve sünnetten anlam çıkarma işini, **hikmet verilene bırakacak.**

Tıpkı:

- Elektrik işinde mühendise danıştığın gibi,
- Tıpta doktora gittiğin gibi,
- Arabanda ustaya güvendiğin gibi...

Dinde de hüküm konusunda, **hikmet ehline** güveneceksin!

3. Adım: Aslında herkes bir mezhebe tabi

Mezhepsiz olduğunu iddia edenler bile, **birilerine tâbi**. Ama tek farkla: Bizler; Hikmet ehli mezhep imamlarına tabi oluyoruz. Onlarsa; Hikmetten nasipsiz kendi hocalarına tabi oluyorlar. Yani biz; **hikmetten nasipli alimleri mezhep imamı yapıyoruz**. Onlar da **mealleriyle hüküm kesen cahilleri imam yerine koyuyorlar**.

4. Adım: Hikmet herkesin işi olsaydı, ayet yalanlanmış olurdu!

Mezhepsizlerin iddiası ne? “Herkes Kur’an’dan anlayabilir. Herkes kendi görüşüne göre amel edebilir.” O zaman **hikmet herkese verilmiş olurdu**. Peki, bu ne demek? Kur’an’ın; “Hikmet sadece dilediğime verilir.”

ayetini reddetmek demek. Yani onların görüşü, doğrudan bu ayete zıttır! Düşün: Kur’an “herkese değil” diyor, mezhepsiz “herkese evet” diyor. Kimin sözüne uyalım?

5. Adım: Ayet akli vurguluyor. Demek ki...

Ayetin sonunda geçen şu ifade çok çarpıcıdır: **“Bunu ancak akıl sahipleri anlar.”** Yani Allah, hikmetin büyüklüğünü ve sınırlı dağıtıldığını, sadece **akıl sahibi insanların**

anlayabileceğini söylüyor. Demek ki;

- Hikmetin kimde olduğunu inkâr eden,
- Hikmet verilene başvurmayan,
- Mezhep imamlarının büyüklüğünü göremeyen kişi...

Akıllı değil. En hafif ifadeyle **gafildir, kibirlidir veya cehalete teslim olmuş bir zavallıdır.**

SONUÇ: Bu ayetle ne öğrendik?

1. **Hikmet, seçilmişlere verilir.** Herkese değil.
2. **Fıkıhın zirvesinde olan mezhep imamları,** bu hikmetin gerçek mirasçılarıdır.
3. **Bizler,** hikmet ehli olmayanlar olarak, onlara tabi olmak zorundayız.
4. **Herkesin hüküm çıkarabileceği iddiası,** doğrudan ayete zittir.
5. **Bunu ancak akıllılar anlar,** gerisi maalesef anlamaz.

Evet hikmet, bir anahtardır. Bu anahtar **Kur'an hazinesini açar.** Ama bu anahtarı Allah sadece **dilediklerine** verir. Senin elindeki plastik oyuncakla o kapıyı açamazsın. O hâlde akıllı ol. **Anahtarı taşıyanlara tabi ol.** Yoksa kapının önünde ömrün geçer de içeri giremezsin.